

הוא שקטא לאידיאלים הפוטוריסטיים. ה"מרינטיזם" – עוד "איזם" שפּיני מוסיף באירוניה לרשימה הארוכה של תנועות האוונגרד – מהווה בעיניו התנוונות של הפוטוריוזים האמתי, שהידלדל לכדי מנייריזם. זאת ועוד, כמה מחצי הביקורת של פּיני מופנים אל הטקסט המכונן של התנועה, דהיינו: אל המניפסט הפוטוריסטי עצמו. במבט לאחור הוא קובע שהפוטוריוזים של מרינטי מעולם לא היה הפוטוריוזים האמתי, כלומר, שמלכתחילה צריך היה להמציאו באופן שונה. בהשוואה השיטתית שהוא עורך בחלקו הרביעי של המאמר בין "פוטוריוזים" ל"מרינטיזם", פּיני פוסל למשל את רעיון ה"בוז לאישה" (סעיף 9 במניפסט הפוטוריסטי), וטוען כי על הפוטוריוזים האמתי לדבוק ב"חירות מינית". פּיני מבקר גם את טכניקת "המילים החופשיות" של מרינטי, ומציע רעיון מתון יותר: "דימויים חופשיים". מדובר אפוא בניסיון להתוות קו גבול בין סממניו החדשניים של הפוטוריוזים לבין סממניו המנייריסטיים, ובין רכיביו המהפכניים לרכיביו הריאקציוניים.

א"ג

פיליפו טומאזו מרינטי מניפסט הפוטוריוזים (קטעים נבחרים)

מצרפתית: אמוץ גלעדי

1. אנחנו רוצים לשיר שיר הלל לאהבת הסכנה, להפגנת העוצמה והתעוזה כדבר שבשגרה.
2. הרכיבים העיקריים של שירתנו יהיו האומץ, התעוזה והמרד.
3. הספרות פיארה עד כה את חוסר התנועה המהורהר, ואילו אנחנו רוצים להלל את התנועה התוקפנית, את נדודי השינה הקדחתניים, את צעדי הריצה, את הקפיצה המסוכנת, את הסטירה ואת הסנוקרת.
4. אנחנו מכריזים כי יפעה חדשה העשירה את פאר העולם: יפעת המהירות. מכונית מרוץ בעלת תא מטען מעוטר בצינורות עבים, כנחשים שנשימתם נפיצה... מכונית שואגת, הנראית כרצה על גבי כדורי מקלע, ניחנה ביופי רב יותר מ"ניצחון סמותרקה"².
5. אנחנו רוצים לשיר שיר הלל לאיש האוחז בהגה, אשר המוט המושלם שלו חוצה את כדור הארץ, הנזרק גם הוא אל מסלולו.

6. על השירה לשקוד בחום, בשפע ובנדיבות, כדי להגביר את להיטותם הנלהבת של היסודות הראשוניים.
7. אין עוד יפעה אלא במאבק. אין יצירות מופת ללא אופי תוקפני. השירה חייבת לצאת במתקפה אלימה נגד הכוחות הלא־נודעים, כדי לצוות עליהם להשתרע לפני האדם.
8. אנחנו ניצבים על הצוק שבקצה המאות!...! לשם מה להתבונן לאחור, בשעה שעלינו להבקיע את דלתו המסתורית של הבלתי־אפשרי? הזמן והחלל מתו אתמול. אנחנו כבר חיים בעולם אבסולוטי, מפני שכבר בראנו את המהירות הנצחית, המצויה בכול.
9. אנחנו רוצים לפאר את המלחמה — ההיגינה היחידה של העולם — את המיליטריזם, את הפטריוטיות, את מחוותם ההרסנית של האנרכיסטים, את הרעיונות היפים ההורגים ואת הבוז לאישה.
10. אנחנו רוצים להחריב את המוזיאונים, את הספריות, להיאבק בהטפות המוסר, בפמיניזם ובכל השפליות האופורטוניסטיות והתועלתניות.
11. אנחנו נשיר שיר הלל להמונים הגדולים, המשולהבים על ידי העבודה, התענוג או המרד; למשבריהן הרבגוניים והרב־קוליים של המהפכות בערי הבירה המודרניות; לרטט הליילי של מחסני הנשק ומגרשי הבנייה תחת ירחיהם החשמליים האלימים; לתחנות הגרגרניות הכולעות נחשים מעשנים; למפעלים התלויים על העננים בחוטי העשן שלהם; לגשרים המזנקים כמתעמלים מעל ריבוא סכיניהם השטניות של הנהרות שטופי השמש; לאוניות ההרפתקניות המרוחרחות את האופק; לקטרים עבי המשקופים, שבוטשים בפסי הרכבת כסוסי פלדה ענקיים, הכבולים בצינורות ארוכים; ולמעופם הגולש של המטוסים, שמדחפיהם משמיעים קולות צליפה כדגלים ברוח, וקול מחיאת כפיים של המון נלהב.

פיליפו טומאזו מרינטי (1876-1944)